

ÅRSPLAN FOR SPIREN BARNEHAGE

2019 – 2020

NLM-barnehagene AS

NLM-barnehagene

Ekte glede på sikker grunn

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Dette er Spiren barnehage	4
	Personalet	7
	Dagsrytme	9
3.	Hvordan vi arbeider med omsorg, lek, danning og læring	10
4.	Tilvenning og overganger i barnehage	15
5.	Overgang til skolen	17
6.	Plan for det kristne innholdet	19
7.	Fokusområder	21
8.	Fagområdene med progresjon	
	Kommunikasjon, språk og tekst	22
	Kropp, bevegelse, mat og helse	24
	Kunst, kultur og kreativitet	26
	Natur, miljø, teknologi	28
	Antall, rom og form	30
	Etikk, religion og filosofi	31
	Nærmiljø og samfunn	33
9.	Barns medvirkning	35
10.	Samarbeid med hjemmet	37
11.	Dokumentasjon og vurdering	38
12.	Taushetsplikt, meldeplikt og samarbeidspartnere	39
13.	Kontaktinformasjon	40

1. Innledning

Velkommen til vår barnehage

Et nytt barnehageår er i gang og vi ønsker alle ansatte, brukere og samarbeidspartnere av Spiren barnehage velkommen til oss!

Spiren barnehage er en relativt liten og oversiktlig barnehage med 2 avdelinger. Dette gjør at barna blir godt kjent med hverandre og de voksne som er på huset, og at de voksne har en unik mulighet til å bli godt kjent med alle barna som går her.

Vi ser at dette har stor betydning for barna som har plass i Spiren barnehage.

For Spiren barnehage er det viktig å ha fokus på at barna skal kjenne seg sett og hørt, at de skal bli trygge på seg selv og at de skal kjenne at de er en viktig del av fellesskapet. De skal kjenne at de er med og prege fellesskapet og sin egen hverdag i barnehagen.

Med et godt lek- og læringsmiljø skal Spiren barnehage arbeide for å gi barna en god barndom og bidra til å styrke deres utvikling innenfor alle utviklingsområder. Som en del av utdanningssystemet skal barnehagen gi det enkelte barn et godt grunnlag for videre læring og utvikling senere i livet, men fokuset på barnets liv her og nå og lek for lekens skyld skal verdsettes høyt.

Hva er en årsplan?

Årsplanen skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning. Den skal være et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen. Videre er den et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen, og skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartner og andre interesserte.

Daglig leder har det faglige ansvaret for Årsplanen, og foreldrene skal få anledning til å være med å påvirke innholdet. Det er Samarbeidsutvalget som godkjenner Årsplanen i sitt første møte på høsten.

Lover og rammer

Spiren barnehage blir drevet i tråd med Barnehageloven som regulerer alle barnehagene i Norge. Det er ulike forskrifter til barnehageloven, en av disse er: Rammeplan for barnehagen. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-04-24-487>

2. Dette er Spiren barnehage

Verdigrunnlag

Spiren barnehage er en del av NLM-barnehagene AS som driver 33 barnehager på vegne av Norsk Luthersk Misjonssamband rundt om i Norge. I tillegg driver NLM 7 barnehager alene eller i samarbeid med andre organisasjoner. NLM-barnehagene er et ikke-kommersielt selskap der eventuelle overskudd skal benyttes til å utbedre og styrke medlemsbarnehagene.

NLM-barnehagenes visjon er: «Ekte glede på sikker grunn»

SPIREN BARNEHAGE SIN EGEN VISJON: Utvikling og begeistring

Vi synes dette er gode begrep som beskriver hva vi ønsker at alle som arbeider i Spiren barnehage alltid vil strekke oss imot. Vi er opptatt av at barna skal få mulighet til å utvikle seg på alle områder, i samspill med andre barn og de voksne. Vi ønsker at begeistring skal skje i et utviklende miljø. Vi skal gi rom for begeistring, og vi skal la oss begeistre av hverandre. Ut ifra denne visjonen, vil vi ha spesielt fokus på tre verdier:

VERDIER:

1. **Vennskap** – Det er godt å ha venner! Alle barn i barnehagen skal ha noen å leke med, noen å være sammen med.
2. **Glede** – Vi vil gjøre gode ting sammen, som skaper glede. Vi vil lære å glede andre.
3. **Respekt** – Alle mennesker er ulike, og vi skal respektere hverandre. Ulike meninger, holdninger og kultur. Respekt for alt levende liv.

PROFIL:

Spiren barnehage er en *nærmiljøbarnehage* med *kristent* formål. Det er to grunnpilarer som sier noe om hvem vi er.

Som nærmiljøbarnehage er vi plassert midt i et boligfelt, og mange av barna bor i nærheten av barnehagen. Vi er også en liten barnehage i det store mangfoldet som Trondheims-barnehagene utgjør, og dette preger vår måte å legge opp virksomheten på. På Spiren kommer dette til syne ved at vi legger vekt på å kjenne alle barn og foreldre godt. For oss er det kort vei mellom avdelingene, og vi veksler av og til på personalet slik at alle barn skal kjenne alle som jobber på barnehagen. Alle nye barn skal få god tid til å bli trygge i barnehagen, og dette mener vi at vi har de beste forutsetninger for å gi, i et lite og oversiktlig miljø.

Barnehagelovens formålsbestemmelse gir private barnehageeiere og menigheter innen Den norske kirke anledning til å praktisere særlige bestemmelser om livssynsformål. Barnehager med særlige bestemmelser om livssynsformål er forpliktet av barnehagelovens øvrige bestemmelser, rammeplanen og regelverket for øvrig. Spiren barnehage er tilknyttet NLM-barnehagene AS, (Norsk Luthersk Misjonssamband), som på landsbasis har 33 barnehager.

Barnehagens organisering

Barnegruppene pr.01.08.2019	
Maurtua har 12 barn 2017-barn: 6 barn 2018-barn: 6 barn	
Kløverenga har 18 barn 2014-barn: 6 barn 2015-barn: 7 barn 2016-barn: 5 barn	
Åpen barnehage Åpen barnehage har ikke noe fast antall barn. Antallet kan variere fra 10 til 25 barn pr dag, og de fleste barna er mellom 0 og 2 år. Åpen barnehage holder til i Hoeggen kirke, og er åpen mandag og torsdag.	

Åpningstid:

Barnehagen er åpen mellom kl.07.15 og kl.16.45.

Vi anbefaler at barna er tilstede mellom kl. 10.00 og 14.00 da dette er barnehagens kjernetid. Det er i dette tidsrommet de tilrettelagte aktivitetene hovedsakelig foregår.

Personalet:

Normalarbeidstid: 7,5 timer inkl. pause.

Plantid: Alle våre pedagoger har 4 timer ubundet tid innenfor en arbeidstid.

Ordninger for uttak av disse timene organiseres til beste for pedagogen og avdelingen, i samarbeid med daglig leder.

Faste møter:

Alle møter er fastsatt i barnehagens møteplan.

Barnehagen har møtefri måned, innenfor barnehagedagen, i august og desember.

Ved behov kan kveldsmøte i disse periodene avtales med daglig leder.

Avdelingsmøter:	Min. 1 t – annenhver mandag.
	Maurtua partallsuker
	Kløverenga oddetallsuker.
Personalmøter:	2 timer – en gang pr. mnd., med unntak av måneder med planleggingsdager
Lederteam:	1 ½ time – hver tredje uke
Assistentmøte:	1 t – en gang pr. mnd.
Verneombud/Daglig leder (VO/DL):	1-1 1/2 t – en gang pr. mnd.

Planleggingsdager/Fagdager

Planleggingsdager/Fagdager kommer i tillegg til møtene, og avholdes 5 dager pr. barnehageår. Disse legges i hovedsak slik at de sammenfaller med kommunens planleggingsdager, men ev av dagene må påregnes lagt til annen dato da vi vil ha felles fagdag med alle NLM-barnehagene AS-ansatte i fylket.

Datoer for planleggingsdager barnehageåret 2019/2020:

16. august

10. oktober

11. oktober

24. januar

19. juni

Barnehagens verneombud:

Inger Øverland (2018-2020)

Personalet på Spiren barnehage:

Oda Mjøsund Sletner
pedagogisk leder 100 %
Maurtua

Gøril Skjølberg
Barnehagelærer 100%
Maurtua

Inger Øverland
Pedagogisk leder 100%
Kløverenga

Eli Johanne S. Eiksund
Pedagogisk leder
Åpen Bhg. 25 %
Maurtua 30 %

Ruth Høgsten
Pedagogisk medarbeider 80 %
Maurtua

Heidi L. Lindås
Barne- og ung. arb 80 %
Maurtua

Tanya Louise Winsnes
Pedagogisk medarbeider 100 %
Kløverenga

Lene Strømberg
Pedagogisk medarbeider 100 %
Kløverenga

Ingeborg Rokstad Baadnes
Spesialpedagog 32% stilling
Kløverenga

Eli Brandsæter
Daglig leder 90%
Barnehagelærer, Maurtua 10%

Barnehagens dagsrytme

MAURTUA

07.15 Vi åpner

07.15 Lek på avdelingen.
Vi eksperimenterer, erfarer og opplever

08.30 Frokost

09.10 Samlingsstund. Vi synger og fokuserer på ulike temaer

09.25 Påkledning

09.25 Utetid. Vi utforsker uterommet med ulike lek. Tur på onsdager og/eller fredager

10.30 Bleieskift/do og håndvask

10.40 Lunsj

11.15 Sovetid i vognen

Fra barna våkner: Lesestund, bordaktiviteter og lek på avdelingen

13.45 Bleieskift/do og håndvask

14.00 Fruktmåltid

14.45 Aktiviteter og lek på avdelingen og i kjelleren eller uterommet. Vi eksperimenterer, erfarer og opplever

16.45 Barnehagen stenger

KLØVERENGA:

07.15 Vi åpner barnehagen – lek inne

08.30 Frokost

09.00 Lek inne på avdelinga, smågrupper i kjelleren, eller lek ute etter ønske/behov.

10.00 Starter på tur (på torsdager), tilrettelagte formingsaktiviteter, frilek

10.30 Ryddetid før samling

10.40 Samlings-stund (med sang/dans/bok/lek, eller annet opplegg)

11.00 Håndvask og Lunsj

Rydder bord, toalett, påkledning

Ca 12.00 Utelek for alle.

13.30-14.00 Rydder ute/går inn før mat.

14.00 Håndvask og Mat/frukt

14.30 Lek inne på avdelinga eller vi går ut igjen

16.45 Barnehagen stenger.

I perioder kan vi være nødt til å avvike fra den oppsatte dagsrytmen. Dette gjelder spesielt f.eks. ved tilvenning av nye barn og i perioder der vi har barn som har behov for å få tilpasset dagen sin til en annen rytme til de kommer inn i den vanlige dagsrytmen. Vi skal alltid ha barna i fokus og barnets beste. Samtidig som det kreves tilpassing for nye barn forsøker vi å holde mest mulig på rutinene våre for de andre barna, så langt det er mulig.

3. Hvordan vi arbeider med omsorg, lek, danning og læring

Utdrag fra Barnehageloven § 1 første ledd.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

Utdrag fra Rammeplanen:

Arbeid med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (s.19)

Omsorg

Rammeplanen sier at omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Alle barna som går i barnehagen skal oppleve å bli sett og forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barn har rett til omsorg og de skal møtes med omsorg.

Barnehagen skal også legge til rette for at hvert barn skal ha omsorgsfulle relasjoner med andre barn og med personalet. Disse relasjonene bærer preg av lydhørhet, nærvær, innlevelse og vilje til samspill. I disse relasjonen og i omsorgen legges grunnlag for trivsel, glede og mestring hos det enkelte barnet. Barna skal også oppleve at deres egen omsorg til andre blir verdsatt både i fellesskapet og for den enkelte.

Omsorg i barnehagen innebærer også å tilrettelegge for et godt miljø for lek og læring, preget av voksen som er nærværende, som kjenner det enkelte barnet godt og som er interessert i det enkelte barnets trivsel og utvikling.

Maurtua ivaretar barnas behov for omsorg ved:

- Trygghet, trivsel og tilknytning
- Faste rutiner som legger til rette for forutsigbarhet
- Empati og nestekjærlighet
- Fysisk omsorg: Gode klemmer og masse kjærlighet
- En god mottakelse legger til rette for en god dag
- Mestring: "Æ klart det"!
- Ro og hvile
- Tilknytning til personalet og andre barn

- Har og viser stor interesse for det enkelte barn
- Utvikle tillit til seg selv og til andre barn og voksne
- Forstå betydningen av vennskap og respekt for hverandre
- Voksne fokuserer på å være omsorgsfulle rollemodeller som oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg

Kløverenga ivaretar barnas behov for omsorg ved:

- Å møte barnet i garderoben på morgenen for at både barn og foreldre skal føle seg sett, for å skape tillit og engasjement og komme i gang med positiv lek/aktivitet.
- Alltid være lyttende og tilby støtte og hjelp der barna uttrykker usikkerhet
- Delta aktivt sammen med barna i mindre lekegrupper, for å skape trygghet/engasjement.
- Være tydelig og lyttende i forhold til barnas følelsesuttrykk, vis at du anerkjenner uttrykket og tar det på alvor.
- Oppmuntre barna til å være våre medhjelpere. Dette gjør at barna får tillit og respekt for hverandre, og positiv anerkjennelse.
- Viktig å vise at vi ser og verdsetter barnas egne omsorgshandlinger for hverandre

Lek

Leken har en viktig plass i barnehagekulturen vår. Leken er en arena der barn får leke for lekens skyld, men samtidig er det en stor arena for læring og bearbeiding av inntrykk

og følelser. Leken er barnas egen måte å prøve ut, erfare og finne ut av livet på.

Leken er en frivillig aktivitet som barna selv velger å delta i og den er «på liksom».

Det å få være i et lekfellesskap er viktig for alle, og er en del av «den gode barndommen». Leken har mange uttrykksformer og bidrar til forståelse og vennskap på tvers av alder, kjønn, kulturell bakgrunn og språk. Barna er avhengig av å utvikle god sosial kompetanse i og utenfor leken for å kunne fungere godt i lekfellesskapet. Dette krever nære voksne som støtter og hjelper barna som har behov for det, til å mestre de ulike strategiene som barna trenger i samlek med andre.

De voksne skal være nær i barnas lek for å observere, støtte og inspirere til utvikling av leken.

Leken har en verdi i seg selv, og barna leker fordi det er gøy!

Maurtua ivaretar barnas behov for lek ved:

- Stort fokus på at lekens egenverdi anerkjennes hver eneste dag. Leken er barnas arena for utvikling, læring, sosial og språklig samhandling
- Utvikling av lekkompetanse
- Sansefokus. Sansene er essensielt for utvikling av lekkompetanse
- Inspirerer til lek ved å ha en inspirerende avdeling som fokuserer på lekmiljøer
- Mangfold av lekmaterialer
- Legger til rette for sanselek, funksjonslek og rollelek
- Legger til rette for ulik lek både i innerrommet og uterommet
- Engasjement, glede, humor og spenning gjennom og i lek
- Individuell, parallell og sosial lek
- Inkluderende miljøer: Alle barn skal få erfare glede i lek
- Voksne er brobyggere for barn inn i lek

Kløverenga ivaretar barnas behov for lek ved:

- Legge til rette for nok sammenhengende leketid, og sørge for at barna kan få fortsette å utvide leken uten at utstyr alltid blir rydda på plass etter korte sekvenser.
- Legge til rette ved å organisere, skjerme, nok plass, mindre grupper.
- Inspirere til lek ved å tilføre «nye elementer» i rommet, la barna bidra til å utforme sitt lekemiljø...
- Vi ønsker å gi inspirasjon til leken gjennom turer/opplevelser.
- Hjelpe til med å utvide leken ved å gi tilgang til ulike lekemateriell.
- Gi inspirasjon til lek ved å tilføre ny/mer kunnskap om emnet.
- Observere hva som foregår i lek, og veilede/unngå uheldige samspillsmønstre.
- Være bevisst egen rolle som voksen i leken. Være støttende men ikke ta styringa/midtpunkt i leken.
- Ta initiativ til lek der det er behov, og bidra til at alle har noen å leke med.
- Bidra til at tonen på avdelinga er prega av humor, glede og begeistring.

Danning

Danning er en livslang prosess som handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter, og se seg selv i sammenheng med fellesskapet.

Danning er mer enn oppdragelse, mer enn utvikling, mer enn sosialisering og omsorg. Det er tett forbundet med omsorg, lek og læring, og skjer i samspill med omgivelsene og i møtet mellom mennesker. Gode relasjoner er derfor en svært avgjørende faktor i arbeidet. Målet er at hvert barn skal danne seg et positivt bilde av seg selv, en god selvfølelse, omsorg og empati for andre og forståelse for regler og normer som finnes i miljøet og samfunnet som det vokser opp i.

Gjennom gode dannelsesprosesser blir barna satt i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

Maurtua fremmer danning ved:

- At alle barna skal føle fellesskapsfølelse og forstå den viktigheten de er og gjør for fellesskapet vårt
- Alle barn og foreldre skal føle og erfare medvirkning i barnehagedagenes innhold
- Anerkjennelse. Alle skal oppleve det å bli anerkjent og ved det å kunne gi anerkjennelse
- Gi barnas meningsfulle opplevelser verdi
- Fremhever mangfoldet ved å fokusere på identitetsbekreftelse og perspektivutvidelse
- Støtter barns identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Samspill, dialog, samtalen, lek og utforskning
- Hvordan vi skal være mot hverandre, ved å erfare og oppleve toleranse, respekt og interesse for en selv og hverandre
- Utfordre våre egne oppfatninger
- Lære seg hva som er rett og galt
- Evnen til å yte og få motstand
- Skape nysgjerrighet til omverden
- Starter forståelsen for deltakelse i et demokratisk fellesskap
- Turdager fremmer barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur

Kløverenga fremmer danning ved:

- Gi barna meningsfulle opplevelser i barnehagehverdagen.
- Se hvert enkelt barn og slik gi det mulighet til å utvikle et positivt selvbilde og forståelse av hvem de er som individ.
- Støtte barnets aktivitet, engasjement og deltagelse i gruppa.
- Hjelpe barn til å tydelig vise sine ønsker, meninger og behov overfor gruppa/individet barnet samhandler med.
- Legg til rette for at barna kan delta i beslutningsprosesser og være med og utvikle felles innhold gjennom samspill, dialog, lek og utforskning.
- Legge til rette for at barna kan utvikle kritisk tenkning, etisk vurderingsevne og evne til å yte motstand og handlingskompetanse, og slik forstå/erfare at de kan bidra til endringer.
- Stille barna spørsmål som utfordrer til tenkning og utforskende samtaler.

Læring

Barnehagen skal ifølge Rammeplanen legge til rette for at *«barna får et stimulerende læringsmiljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre»* (Rammeplanen s. 22).

Læring skjer på ulike arenaer i gjennom hele livet, og det ligger nedfelt i barnas natur å være i utvikling, bruke sin nysgjerrighet til å undersøke, forske og stadig strekke seg etter ny kunnskap og utvikling.

Også innenfor læring skjer det mye utvikling i samspill med andre og i samspill med omgivelsene. Kvaliteten på samspillet er derfor avgjørende for kvaliteten på læringen.

I barnehagens hverdag skal barna ha mulighet til å bidra i både sin egen og andres læring.

Personalet må derfor være aktive og støttende i barnas læringsprosesser. Anerkjenn barnas initiativ og vitebegjær, og være nysgjerrige og oppfinnsomme sammen med barna. Personalet skal sørge for at de ulike fagområdene blir en del av barnehagens innhold i både formelle og uformelle lærings situasjoner, gjennom å være engasjerende og skape gode arenaer for ny læring for og sammen med barna.

Maurtua fremmer læring ved:

- Vi sørger hele tiden å ha et stimulerende og inspirerende miljø. Dette for å støtte opp om barnas lyst til å leke, utforske og mestre
- Et overordnet fokus og prosjekt om våre sanser. Som legger grunnlaget for all læring
- Fokuserer på lekens egenverdi og utvikling av lekkompetanse
- En hverdag som legger til rette for nye og varierende temaer, situasjoner, fenomener og materialer
- Anerkjenn barnas kreativitet, nysgjerrighet og vitebegjær
- Fokuserer på barns interesser og engasjement via medvirkning
- Barna skal få bruke hele kroppen og alle sine sanser
- Alle skal føle mestring
- Samlingsstunder der man lærer sammen i et fellesskap med andre barn og voksne
- Undrende voksne skaper undrende barn
- Barna skal kunne få erfare at du er viktig for andre barns læring samt sin egen

Kløverenga fremmer læring ved:

- Gi varierte opplevelser, erfaringer og utfordringer som gir barna mestringsopplevelser.
- Observere og støtte barnas refleksjon rundt situasjoner, tema, og fenomener de møter i løpet av barnehagedagen.
- Støtte og anerkjenne barnas initiativ, undring og nysgjerrighet.
- Gi støtte til barna når de viser kreativitet, læringslyst, og bidra til at de får tiltro til egne evner.
- Sørge for at barna inkluderer hverandre, og bidrar til egen og andres læring.
- La barna ut i fra egne forutsetninger få undersøke, oppdage, og forstå sammenhenger og slik få utvida perspektiver som igjen gir ny innsikt.
- Legge til rette for et stimulerende miljø på avdelinga, på uteområdet og bruke lekeområder utenfor barnehagen som gir barna lyst til å leke, utforske, lære og mestre.
- Introdusere nye situasjoner og tema som bidrar til positiv samhandling og læring.

4. Tilvenning og overganger i barnehagen

Ny i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Personalet skal sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære» (Rammeplan for barnehagen, 2017. s. 33).

Spiren barnehage ønsker være en trygg base og et godt sted å være for alle barn som går i barnehage, og vi ønsker at alle foreldre skal føle seg trygge på at deres barn blir godt ivarettatt, trives og har det godt i barnehagen. I samarbeid og forståelse med foreldrene legger vi til rette for at barnet skal få en god og trygg start i barnehagen. Med samarbeid mener vi regelmessig kontakt mellom foreldrene og personalet i barnehagen. Fokuset ligger da på utveksling av informasjon om barnet, barnets trivsel og utvikling. Med forståelse fokuserer vi på gjensidig respekt og anerkjennelser for hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barnet.

Spiren barnehagen legger derfor vekt på følgende ved oppstart:

- God informasjon før barnehagestart
- Mulighet for å komme på besøk før oppstart for barnet sammen med

foreldre.

- Ny-foreldremøte i juni. Her får foreldrene mulighet til å møte de pedagogiske lederne i barnehagen, til å få informasjon og til å stille spørsmål.
- En kontaktperson som har spesielt ansvar for å følge opp barn og foreldre i oppstartsperioden. Kontaktpersonen og foreldrene vurderer sammen hvilke behov og rammer barnet har i oppstartsperioden og hvor lenge foreldrene skal være i barnehagen for å skape mest mulig tillit og trygghet. Vi har god erfaring med tilvenningsfasen og vi kategoriserer den innad tilvenningsfase 1 og 2. Tilvenningsfase 1 - hvor foreldrene aktivt deltar over minimum 3 dager og tilvenningsfase 2 - da barnet starter utforskning sin i barnehagen uten foreldre/foresatte med kortere dager i begynnelsen. Når barnet kjenner seg trygg på de andre barna, rommene og personalet vil barnet bli å legge sitt fokus på verden i barnehagen enn stadig å søke nærhet til foreldre/foresatte (Glaser, 2016).
- Oppstartsamtale med pedagogisk leder eller barnehagelærer i løpet av de første dagene i barnehagen.
- Fokus på å bruke god tid for å sikre trygg tilknytning, bli kjent med rutiner og god kommunikasjon med foreldrene

Mellom avdelingene i barnehagen

Spiren barnehage er en liten barnehage der barn og voksne treffes jevnlig gjennom hele året, flere ganger i løpet av en barnehagedag. Barna på Maurtua kjenner derfor som oftest både barn og personalet når de skal flyttes over til Kløverenga. Det er likevel behov for god tilvenning både før overgangen og under tilvenningen. Barna skal settes inn i nye rutiner og det er et annet tempo og andre krav til barna på Kløverenga enn det er på Maurtua. Dette skaper en omstilling som barna trenger tid på å venne seg til. Barnehagen skal legge til rette for at barn som skal flyttes mellom avdelingene skal få en god overgang preget av trygghet og positiv forventning. For å sikre dette legger barnehagen til rette for et godt samarbeid mellom avdelingen gjennom vårsemesteret. 2-3 åringene får jevnlig være på besøk på Kløverenga, de får være med i lek, under måltider, i noen samlinger og de er sammen ute. En av de voksne på Maurtua følger barna tett når de er på besøk for at de skal ha en kjent og trygg voksen sammen med seg.

5. Overgang til skolen

Rammeplanen sier:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole skal legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (s.33)

De fleste barna som går i Spiren barnehage begynner på skoler som ligger i nærområdet til barnehagen. De skolene som ligger nærmest barnehagen er Utleira skole, Steindal skole og Åsvang skole.

I barnehagen ønsker vi å bidra til å gjøre barna godt rustet til å møte nye utfordringer når de skal starte på skolen. Også utenom førskoleklubb-tid er det vår oppgave som personale i barnehagen å støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær, og som rammeplanen

sier skal vi legge til rette for opplevelser, undring og erfaringer.

Det er viktig at vi også ser de største barna i barnehagen! De trenger litt ekstra utfordringer og lar seg lett engasjere til å prøve ut nye ting, og vil forske og finne svar på sine spørsmål. Barna skal lære gjennom å være aktive deltagere, og skal ha medvirkning i sin barnehagehverdag. Barna skal få utfordringer som er tilpasset

den enkelte for at alle skal få en god utvikling imot skolestart.

Samarbeid mellom skole og barnehage om en god overgang for skolestarterne.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.

Trondheim kommune har 2019 i gangsett et arbeid for å skape bedre overganger mellom barnehage og skole. Det er i den forbindelse lagt frem en plan for hvordan skolene og

barnehagene kan samarbeid for å legge til rette for at barna får bli kjent med skole og evt. SFO, for å skape sammenhenger mellom barnehage og skole og for å skape trygghet og gi barna forventninger mot skolestart.

Alle kommunale barnehager skal ta i bruk denne planen. Spiren barnehage ønsker å ta denne planen inn i våre forberedelser mot skolestart og legge til rette for dette samarbeidet i så stor grad som mulig.

Skolene og barnehagen har begge ansvar for å gi barna en god overgang mellom barnehage og skole.

Barnehagen blir også kontaktet av skolen i løpet av våren, der det blir avtalt overføring av informasjon angående barna som skal begynne på de ulike skolene. Det skal innhentes tillatelse fra foreldrene før barnehagen gir informasjon om barnet til skolen.

Arbeid med forberedelse til skolestart

Førskoleklubb (FS-Klubb)		
Fredager kl. 10.00 – 11.15		
30 minutter «skolerelaterte oppgaver»	Hva arbeider vi med gjennom året	Hovedmålsetting
	○ Samtaler om skole og skolestart, lytter til hvilke spørsmål/tanker barna har om skolen.	At hvert enkelt barn skal kjenne at de mestrer godt disse oppgavene, og at de skal gi motivasjon og lyst til å begynne på skolen!
	○ Øver på blyantgrep og tegner / fargelegger. Barna lærer å skrive navnet sitt.	
	○ Rekke opp hånda, vente på tur, lytte til hverandre og ta imot beskjed. Det er her viktig at alle barna blir oppmuntret til å være aktive slik at de bygger selvtillit og tro på at deres stemmer er viktig.	
	○ Førskoleperm hvor de tegner seg selv på forsida, og som de gjennom året samler sine oppgaver i.	
	○ Former og om størrelse, tall og telling.	
	○ Lære noen bokstaver/ lyder, og barna får prøve seg på litt tekstsaking.	
	○ Trafikk-tema på våren. Mål: skape interesse og bevissthet rundt det at de snart skal ut på "skoleveien".	

30 minutter	○ Her får barna oftest styre leken selv. Her er det gode muligheter for fysiske utfordringer, samtidig som rollelek med varierte tema får fritt spillerom.	Trening på sosialt samspill og sosiale ferdigheter i lek og fysisk aktivitet.
Lek og aktivitet på aktivitets-/puterommet	Det er her viktig at barna får brukt sine sosiale ferdigheter i samspill med andre barn på sin egen alder. At de selv får mulighet til å løse opp i eventuelle konflikter, er verdifull trening. De får øve seg ekstra på å dele eller bli enig om kompromiss, noe som også er viktig når de skal begynne på skolen.	

6. Plan for det kristne innholdet

Som en del av NLM-barnehagene AS har Spiren barnehage en forpliktelse til å arbeide i tråd med «Verdiplattformen for Norsk Luthersk Misjonssambands barnehager». Vårt felles formål er:

«Barnehagen skal i nær forståelse og samarbeid med hjemmet hjelpe til med å gi kristen oppdragelse i et godt og trygt miljø. Den skal gi gode utviklings- og Aktivitetsmuligheter og utvikle deres evne og vilje til å samarbeide med andre, og bære ansvar og ha omsorg for medmennesker både i Norge og mellom andre folkeslag»

NLM-barnehagenes visjon er:

Ekte glede på sikker grunn

Vi arbeider med barnehagens kristne innhold på følgende måter:

Vi ønsker at det skal gjenspeiles i hverdagen at vi er en kristen barnehage gjennom at vi arbeider med å formidle at alle barn er unike og elsket av Gud, skapt akkurat slik han ønsker at vi skal være. Likeså er det viktig å ta vare på det andre han har skapt.

Bibelsamling

Gjennom året har vi bolker med bibelsamlinger hvor vi har fokus på noen av bibelfortellingene fra Det Gamle og Det Nye testamentet. Her får barna høre historier fra Bibelen om Gud og mennesker som kjente Ham fra skapelsen av, og de får bli kjent med Jesus og det livet han levde og høre om Hans kjærlighet til alle menneskene.

Barnas Misjonsprosjekt

Hvert år har NLM fokus på et misjonsprosjekt i et av landene der de driver misjon og bistandsarbeid. Barnehagen er hver vår med og støtter dette prosjektet. Gjennom dette blir vi kjent med et land og folket som bor der. Vi har fokus på nestekjærlighet, respekt, toleranse og misjon.

Høytidene

Før de store kristne høytidene har vi fokus på hvorfor vi feirer høytiden ut i fra kristen tradisjon. Barna får blant annet høre hva Bibelen forteller at skjedde da Jesus ble født og da Jesus døde og sto opp igjen. Vi synger også sanger med kristent innhold om høytidene, sammen med andre barnesanger.

Spirenkor

Annenhver onsdag (partallsuker) har vi Spirenkor. Her synger vi kristne barnesanger i skjønne forening med vanlige barnesanger. I Spirenkoret blir alle barna med i løpet av året. Men det Kløverenga og de største på Maurtua som starter opp på høsten.

Hjelpemidler: Vi vil bruke «Hjerteprogrammet» som har fokus på barnas verdi, sosiale kompetanse og voksenrollen i pedagogisk arbeid i barnehagen. Sammen med hjerteprogrammet bruker vi «Solkollen super» og «Kort og godt – Bibelfortellinger» for å knytte bibeltemaer og høytidene sammen med hjerteprogrammets temaer. Vi er i starten med utprøving av disse hjelpemidlene og vil prøve oss litt frem for å finne vår egen måte å arbeide for å nå barnehagens mål i forhold til verdiformidling i barnehagehverdagen.

Hjerteprogrammet:

Et pedagogisk program som kan være et hjelpemiddel i arbeid med barnas verdi, sosial kompetanse og voksenrollen i barnehagen. Dette programmet er utviklet av Læringsverkstedet som er en stor barnehagekjede i Norge. Programmet er godt utprøvd i barnehager rundt omkring i hele landet, også utenfor Læringsverkstedet sine egne barnehager.

Solkollen Super:

Et pedagogisk tillegg til Hjerteprogrammet, utviklet av Læringsverkstedets kristne barnehagekonsept, til bruk for å knytte barnehagenes kristne innhold sammen med hjerteprogrammets tematikk i barnehagehverdagen. De tilbyr samlingsopplegg og tips til aktiviteter som knytter dette sammen på en god måte.

Kort og godt – Bibelfortellinger:

Et helt nytt hjelpemiddel fra NLM-barnehagene og NLM-Ung, utviklet for å bistå barnehagene i formidling av bibelfortellinger og aktiviteter i barnehagen. Bibelfortellingene, med tips til formidling, sanger og aktiviteter presenteres på oversiktlige og fine kort som skal være enkle å bruke i de ulike aldersgruppene i barnehagen.

7. Fokusområder

Musikk, glede og uteliv

Spiren barnehage vil dette året ha kreativitet rundt musikk og rytme og sang som et av to satsningsområder. Her ønsker vi å fokusere på kropp og bevegelse og følelser, språk og tekst, og på kultur og kreativitet, som favner om de fleste fagområdene i rammeplanen.

Vi ønsker også å fokusere på uteliv i og utenfor barnehagens uteområde. Vi ønsker å skape mulighet for gode opplevelser, bevegelse, nysgjerrighet og glede ved uteliv og friluftsliv. Barna vil også kunne få bli enda bedre kjent med og glad i naturen, og lære hvordan vi kan ta vare på miljøet rundt oss.

Gjennom disse to fokusområdene vil vi kunne gi barna mulighet til å utforske, lære og oppleve i kjente omgivelser, i nærområdet og i skogen. Vi kan også kombinere de to fokusområdene, og skape nye arenaer for kreativitet og musikk.

Vi håper at dette vil kunne bli et spennende og godt barnehageår med mye glede, lek og læring.

Lek- og læringsmiljø i Spiren barnehage

Vi skal også videreføre vår satsning på barnehagens lek- og læringsmiljø.

Lek og læring er to områder innenfor barnehagens innhold vi har beskrevet tidligere i årsplanen (kap.3). Disse to områdene står altså sentralt i store deler av barnas hverdag og er med og danner grunnlaget barnas utvikling.

Lek- og læringsmiljø er derfor et område det stadig er viktig at vi jobber med i barnehagen. Vi vil alltid kunne utvikle oss og bli bedre på dette området, og det er viktig at vi har fokus på og reflekterer over hvordan vi best kan sikre at vi gir barna et best mulig utgangspunkt for å leke og lære i barnehagen.

Dette året skal vi derfor fortsette vårt fokus på hvordan vi kan skape et godt miljø for lek og læring i Spiren barnehage.

I personalet skal vi blant annet ha fokus på:

- Reggio Emilia-inspirert pedagogikk, som har fokus på at barna har alle muligheter for utvikling boende i seg. De lærer gjennom å konstruere sin egen kunnskap i samhandling med andre barn, omgivelsene sine, og kompetente, nysgjerrige voksne. Barnet har alle muligheter for utvikling boende i seg.
- Reggio Emilias 3 pedagoger:

- Barnet som pedagog, egen indre nysgjerrighet og driv til å utforske og lære. Samtidig lærer barna i samspill med hverandre.
- Voksne som pedagoger – voksenrollen, og hvordan vi kan arbeide med å støtte opp om barnas egne nysgjerrighet og utforsking for å fremme barns utvikling.
- Rommet som den 3. pedagog.
Bevissthet omkring bruk av rom og barnas omgivelser er her en viktig del av barnehagens støtte i barnas lek og utvikling.
Hvordan kan vi skape rom, inne og ute, som inspirerer til å leke og læring?
- Syn på barns læring

Samtidig som personalet jobber med hvordan vi kan skape et bedre lek- og læringsmiljø og utvikle oss innenfor dette feltet skal også personalet arbeide bevisst med barna i forhold til temaet Omsorg, lek, danning og læring. Se kap. 3 hvordan avdelingene vil fokusere på lek og læring sammen med barna.

8. Fagområdene – med progresjon

Fagområde: Kommunikasjon, språk og tekst

Maurtua

Trinn 1	Trinn 2	Felles for alle
Oppleve gleden ved å kommunisere Utvikle en begynnende begrepsforståelse Utvikle ordproduksjon Oppleve gleden av å være verbal og nonverbal kommunikativ Lære enkle ord og fraser Bli introdusert for sin egen bokstav og navn Erfare og kjenne igjen følelser og mimikk Erfare fellesskapet rundt samlingsstund	Erfare gleden ved å kommunisere og bruke språket til å danne vennskap Videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd Språklig nysgjerrighet Sette sammen enkle ord i korte setninger Kjenne sitt navn og forbokstav Sette ord på følelser og fortelle med ord hva en tenker og føler Erfare å delta kommunikativt i samlingsstund	Hver dag blir det hengt opp en dagsplan med bilde og tekst. Her er samtalen, språkbruk, språkstimulering, språkutvikling, forutsigbarhet, trygghet og medvirkning i fokus. Ukas ord: Vi arbeider med et ord ved fokus på skrift, bilde og tegn til tale. "Ukas ord" - plakat henger opp både på avdeling og i gangen. Ordet arbeider vi med i en to ukers periode. Dette med fokus på å utvide barns ordforråd og videreutvikle begrepsforståelsen. Barna utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk. Samtale: Vi legger vekt på den gode hverdagslige samtalen. Ulike samtaler der barna forteller, undrer seg, reflekterer og stiller spørsmål Samling: Vi har samlingsstunder som består av både sang og tematikk. Vi utarbeider et

Få kjennskap til eventyr, fortellinger og bilder Bli kjent med rim og regler Bli kjent med sanger og lære enkle bevegelser 	Gjenkjenne eventyr, fortellinger, bilder og erfare gleden av å fordype seg inn i bøker Lære å klappe i rytme med rim, regler og sang Synge og erfare gleden av å synge og kan bevegelser til sanger 	sangrepertoar som vi arbeider med over en periode. Tematikken er ut i fra barnas interesser eller prosjekter. Samlingsstund vil være en arena der bevisstgjørelsen rundt gleden av å bruke språk og kommunisere med ander kommer til uttrykk. Vi fokuserer på at barna får uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer, Bøker: Vi har utarbeidet en lese krok der bøker står synlig tilgjengelig. Dette legger til rette for lesing ut i fra barnas interesser. Det å fordype seg inn i en bok legger til rette for ulike typer samtaler. Vi fokuserer på å tilby et mangfold av eventyr, fortellinger, bilder og uttrykksformer Musikk: En stor del av vår barnehagehverdag. Både planlagt og spontant. Ved å synge selv eller å lytte til. Lage musikk selv eller å bli spilt for. Barna blir oppmuntret til å leke med språk, lyd, rim og rytme. Ved å presentere barna for et mangfold av musikk fokuserer vi på å synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identitet.
--	---	--

Kløverenga

Trinn 3	Trinn 4	Felles for alle
Har lese krok/sofa hvor barna har tilgjengelige bøker som fenger og inspirerer til å studere bilder, sette ord på det de ser, og de får lære betydningen av nye ord og uttrykk. Bruker bevisst benevning og samtale med barna i alle rutinesituasjoner som måltid, /garderobe, stellesituasjon, påkledning, rydding, lek. Ved matbordet blir barna oppfordra til å spørre om å få sendt forskjellig type pålegg, brød, melk. Vi bruker måltida til å samtale om hva barna er	Vi bruker bøker /fortellinger, samtaler rundt bilder, setter ord på det vi ser, filosoferer og snakker med barna om dette. Barna utforsker og leker med språk daglig. De gir uttrykk for meninger og følelser gjennom kroppsspråk i alle former for lek. Gjennom rollelek, regelleker og ved bruk av forskjellige typer spill og lekemateriell med konstruksjon, former, leire, maling, farger, tall. Leker med rim/rytme i språket, bruker ellinger,	Har tilgjengelige bøker som fenger både de yngste og de eldste i gruppa, samt lydbøker og iPad. Vi bruker samtaler og situasjoner i hverdagen til begrepslæring, lek og utforskning med lyder. Ulike dialekter stimulerer barnas nysgjerrighet for ulike betydninger av ord, og forskjellig uttrykk og uttale. I hverdagen; ute og inne, og i samlinger brukes rim, rytme, sanger som gir barna lyst og nysgjerrighet til å leke med språket og utvikle det videre.

opptatt av. Runder hvor de får fortelle hva de har gjort/skal gjøre/er opptatt av. Samtaler om hva vi spiser, hvor maten kommer fra. Bruker regler, rim, klapping i samtaler og lek, både ute og inne. Voksne må være støtte i leken der barn trenge dette og være ekstra talestøtte for de som har behov, slik at de får delta på sine premisser og samhandle og kommunisere med andre barn/voksne.	sanger, tøysevers i lek og samlinger. Bruker rime-lotto, og andre spill med bilder og symboler. På førskoleklubben har vi oppgaver hvor vi lærer om former, mengder, tall, symboler. Barna lærer bokstaver ved å gjenkjenne de i navnet sitt. Har hyller/skuffer/plasser i garderoben og ved bordet merka med navn. Har bokstavene i alfabetet hengende over "tegnebenkene".	Samlinger: bruker bøker, sanger, prater og barna får fortelle og komme med ting de har opplevd, undre seg over ting de ser/hører. Lære sanger og regler og synge sammen i Spiren-koret. Finner gode verktøy for å fange opp og vurdere ekstra språktreningsgrupper ved behov. Har tilgjengelig språkstimulerende spill som lotto, rimelotte, lydlotto, og sørger for at det jevnlig blir gjort attraktivt og brukt. Bruke kartleggingsverktøy som "Tras" og "Se meg" der vi ser dette er hensiktsmessig.
--	---	---

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Maurtua

Trinn 1	Trinn 2	Felles for alle
Bli kjent med sin egen kropp og sansene Erfare grovmotoriske og finmotoriske bevegelser Erfare koordinasjon Progresjon fra krabbing til å stå og gå Erfare risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer Erfare gode vaner ved måltider, påkledning, avkledning og hygienerutiner Få tilgang til et variert kosthold	Bli kjent med egen kropp og bruken av sansene Bli kjent med bruken av grovmotoriske og finmotoriske bevegelser Å kunne få og erfare kontroll med koordinasjon og kroppsbeherskelse Oppleve og vurdere risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer Erfare mestring ved påkledning og avkledning Erfare mestring ved måltider og hygienerutiner	Bevegelsesmiljøer: Innerrommet og uterommet gir barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelser, sanseopplevelser og kroppslek lek Sanseopplevelser: Vi utfordrer sansene hver eneste dag. Barna lærer å kjenne seg selv, andre og verden med sine sanser. Selvstendighet: Barna skal hver dag oppleve mestring. Vi fokuserer stort på selvstendighet ved måltider, ved påkledning og avkledning, vasking av hender, aktiviteter, lek og det å uttrykke sine følelser, meninger og tanker. Dette for å lære barna å bli kjent med sine egne behov. Måltidsglede og matglede: Vi fokuserer på at hvert måltid skal være et positivt samlingspunkt. Den skal sørge for matglede, fellesskapsfølelse og legge til rette for deltakelse og samtale

Erfarer verdien ved uttrykke sine følelser Erfare ro, hvile og søvn i barnehagen	Få kjennskap og forhold til maten vi blir introdusert for Uttrykke sine følelser, tanker og meninger Lære å sette grense for egen kropp og lære å respektere andres grenser Erfare verdien av følelsesregulering, ro og hvile	Hygiene: Vi fokuserer på å gi barna gode vaner, holdninger og kunnskaper. Håndvask alltid før og etter måltid. Etter utetid, dobesøk og bleieskift. Hvile: Vi fokuserer på ro, hvile og søvn hver dag. Dette blir tilpasset etter hvert enkelte barns behov for at barnet skal føle mestring av lek og aktiviteter
--	---	--

Kløverenga

Trinn 3	Trinn 4	Felles for alle
Voksne skal være aktivt tilstedeværende der barn har behov for støtte og trygghet for å delta i lek og utfoldelse samme med andre. Vi oppmuntrer barna til å utfordre egne grenser, prøve nye ting og gir positiv anerkjennelse og støtte i leken/aktiviteten hvor de er engasjert, alene eller sammen med andre. I kjelleren med hopping, balansering, bygge med puter, klatre i ribbevegg, hodekråke på tjukk-madrassen. Kaste ball, kaste erteposer, lek med hinderløyper. Ved lunsj oppfordrer vi barna til å smøre på brødiskiva, sende brød/pålegg og oppmuntre barna til å klare ting selv. Sette kopp/fat i oppvaskmaskina når de er ferdig. Viktig at voksne er bevisst i forhold til å skape en trygg og positiv atmosfære ved matbordet, med deling av	La de største barna være delaktig i matlaging på onsdager med varm-lunsj, og smøre mat/dele opp frukt til 14-måltidet. Oppmuntrer til selvstendighet ved måltider, og til å være oppmerksom og hjelpsom i forhold til de som sitter ved siden av. Voksne er oppmerksomme på barnas spørsmål/undring i forhold til mat, gir barna svar på spørsmål, som fører til ytterligere nysgjerrighet og forskning. Rydde opp etter måltid; matboks/kopp etter frokost, og fat/kopp etter lunsj. Bruke kroppen aktivt til å utvikle/utfordre balanse, styrke/kondisjon gjennom lek med ball; sparking-kast, løping, sykling, dissing, lek i sklier (opp og ned), klatring, hoppetau, aking, ski.	Være tilstedeværende voksne som støtter, og utfordrer barna til utfoldelse og aktiv lek. anerkjenner barnas lek og aktivitet. Vi bruker utelekeplassen og nærområdet/skogen til variert fysisk utfoldelse. Vi har en fast tur-dag i uka. Vi bruker gymrom i kjelleren til aktiv fysisk lek med ulike grupperinger av barn. Lar barna få bli kjent med egen kropp og få kunnskap om menneskekroppen, gjennom å bruke kroppen i ulik lek og aktivitet, og lar de bli trygg på seg selv og egne grenser gjennom aktiv lek med andre, lære å sette grenser og si stopp når de ikke vil mer, eller når det gjør vondt. Skaper bevissthet og kunnskap rundt egen kropp ved å bruke bevegelsessanger, sangleker, rim, regler og bøker om kroppen. Følge opp og være tett på/aktiv deltagende sammen med de barna som trenger ekstra støtte og trening. Gi barna et næringsrikt og varierende kosthold og bygge sunne og gode kostholdsvaner.

humor/glede og prat, undring rundt ulik mat og hvor hvert enkelt barn blir sett og kjenner seg ivaretatt i bordfellesskapet.

Barnehagen vil legge til rette for at barna lærer å variere maten ved å tilby barna ulik mat til ulike dager. Variasjon vil gi barna erfaring med ulike smaker og vil gjøre måltidene med spennende. Barna skal også lære om hvor maten kommer fra, og noe mat kan barna være med å tilberede. Dette vil være med å skape nysgjerrighet og matglede rundt måltidene i barnehagen.

Fagområde: Kunst, kultur og kreativitet

Maurtua

Trinn 1	Trinn 2	Felles for alle
Erfare det magiske og spennende med estetiske opplevelser Oppleve gleden av å sanse, utforske ulike formgivings materialer og erfare ulike teknikker Oppleve glede i dans og bevegelse i hverdagen Erfare glede med musikk, rytme og takt Å oppleve samlinger med teater der figurer fra kjente eventyr og fortellinger dukker opp Bli kjent med barnekultur, tradisjonskultur og barnehagekultur Erfarer kulturelt mangfold	Erfare og skape magiske og spennende estetiske opplevelser Erfare bruken av sanser, formgivings materialer og teknikker Bli kjent med danse- og bevegelsesleker Lære kjente barnesanger og leke med rytme og takt Oppleve og delta i samlinger med dramatisering og teater Oppleve og erfare barnekultur, tradisjonskultur og barnehagekultur Opplever at kulturelt mangfold er en berikelse	Estetiske erfaringer: Vi arbeider med at avdelingen skal kunne synliggjøre og skape estetiske erfaringer sammen med og for barna. Kunstneriske og kulturelle uttrykk: Vi fokuserer stort på å ha formingsaktiviteter, musikk, dans, litteratur og drama som legger til rette for kreativ tenkning og skapende virksomhet. Ved å være lyttende og oppmerksomme skal vi sørge for at de utvikler sine varierte uttrykksformer Tradisjoner: Barna utvikler sin egen barnekultur som preger det enkelte barnet og barnegruppen. Vi inviterer familiene inn til å dele sin tradisjonskultur slik at vi kan være anerkjennende, imøtekommende og ta med dette inn i barnehagehverdagen. Dette handler om å la barna erfare sammenhengen mellom barnehagen og hjemmet Kulturelt mangfold: Vi arbeider med å ha et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer som kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film og design i barnehagen. Dette mangfold sammen med det mangfoldet hver enkelt familie, barn og vokser gir tilfører vil være det kulturelle

		mangfoldet Maurtua legger til rette for og er en del av.
--	--	--

Kløverenga

Trinn 3	Trinn 4	Felles for alle
Er oppmerksomme i forhold til hva barna uttrykker gjennom samtale/kroppsspråk, og gir anerkjennelse og muligheter for at barna kan gå videre i utforskning/utøvelse innenfor området. Organiserer tid og rom og gi barna mulighet til å oppleve glede ved kunst og kultur. Gi tilgang til musikk, dans og fortellinger til inspirasjon, slik at barna bruker musikk, dans, drama videre i leken, til felles opplevelser, inspirasjon, glede og utvikling. Gir barna mulighet til å lære sanger/ rim/regler som de kan bruke samme og i egenstyrt lek/aktivitet.	Gir tilgang til naturmateriale og annet formingsmaterieell, som inspirerer og støtter opp om barnas lekende og kreative uttrykksformer. La barna forme og lage ting, ut ifra egen fantasi og skaperglede. Skal støtte barna i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Gir barna mulighet til å oppleve og uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama, ved å ha tilgjengelig musikk, gi anerkjennelse og oppmuntring, tid og rom for aktivitetene. La barna lære sangleker og bli trygg på å uttrykke seg gjennom bevegelse og dans.	Vi skal være åpne for, og anerkjenne barnas egne uttrykk, og gi tid og rom og inspirere til videre utforskning av disse. Felles samlinger med sang, dans, musikk, drama, leik, eventyr og andre fortellinger. Lære sanger og regler og synge sammen i Spiren-koret. Vi legger til rette for tegning, maling, forming av ulike slag, dans og andre kunstneriske aktiviteter og uttrykk spontant eller planlagt både inne og ute i barnehagen. Gir barna mulighet til å planlegge og gjennomføre samlinger for hverandre, hvor de får erfaring med å bestemme/finne frem til sanger/dans/drama/andre uttrykk de ønsker å gjøre/visе frem for hverandre.

Fagområde: Natur, miljø og teknologi

Maurtua

Trinn 1	Trinn 2	Felles for alle
Oppleve gleden ved å være ute i all slags vær og erfare glede i naturen Erfare mestring i barnehagens uteområde Erfare lek i naturen Bli kjent med våre ulike årstider Erfare søppelsortering Vise interesser for naturfenomener og naturlover Få kjennskap til ulike dyr og dyrelyder Få erfaring med digitalt kamera	Oppleve gleden og viktigheten ved å være ute i all slags vær og naturerfaringer Oppleve gleden av å være på tur Oppleve lek, undring og utforskning i naturen Oppleve og erfare våre ulike årstider og hvilke muligheter de tilbyr Få en bredere innsikt i søppelsortering Oppleve å ta vare på naturen Bli kjent med naturens egenart Vise undring overfor naturfenomener og fysiske lover Få en bredere forståelse av dyrelyder og dyr Utforske og eksperimentere med å bruke digitalt kamera	Mangfold av naturopplevelser: Vi fokuserer på å gi barna varierte og gode opplevelser og erfaringer i/med naturen og friluftsliv året rundt. Dette gir vi ved å ha utetid på barnehagens uteområde. Målet for hver barnehagehverdag er å ha utetid. Vi går på tur, der turen går til ulike områder i nærmiljøet. Barna skal erfare at naturen er og en arena for lek og læring Årstider: Barna skal lære og erfare årstider. Ulike årstider legger til rette for ulik vær, klede, lys, uteaktiviteter og utelek Biologisk mangfold og bærekraftig utvikling: Vi starter læren om naturens egenart og det å verne om naturressursene. Dette fokuset arbeider vi via det å være og bli glad i naturen og ha ulike prosjekter om naturen Naturfenomener: Vi arbeider med fenomener ved å skape nysgjerrighet, oppleve tilhørighet og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper

Kløverenga

Trinn 3	Trinn 4	Felles for alle
Personalet skal være oppmerksomme og lyttende til hva barna finner/ser og undrer seg over av planter, dyr og andre fenomener ute i naturen.	Barnas undring og ønsker om å forske og finne ut av ting på egenhånd skal bli verdsatt og respektert og anerkjent.	Vi skal legge til rette for varierte naturopplevelser og bruke uteområdet i barnehagen og nærmiljøet/skogen som arena for lek, undring, utforskning og læring.

Være aktivt tilstede sammen med de yngste og inspirere barna til å se, undre seg, utforske og prate om fenomener i den fysiske verden. Studere insekter, fugler, planter. Stille spørsmål, undre oss sammen med barna, lete etter fakta via bøker, internett, og bidra til ytterligere nysgjerrighet og utforsking. Skal være ute og oppleve ulike årstider med ulike typer vær, og lære om vann, is, snø, smelting, vind	Barna skal få tilgang til ulike redskaper og materialer og lage konstruksjoner for å utforske muligheter i de fysiske omgivelsene. Bygge demninger, tårn, bruer, tunneller, og forske på styrker, egenskaper til de ulike materialene/fysiske lovene, og hvordan fenomener virker sammen og fungerer. Lage såpebobler, utnytte vind til å "la gjenstander fly" i lufta, lage snøballer, isblokker, følge med på smelting, omforming av materialer, søle, våt/tørr sand. Studere dyr, fugler, insekter, lære om disse og hvordan de lever og hvilke behov/forutsetninger de har for å leve.	Lære barna lære om det de ser i naturen, slik at de får respekt og ønsker å ta vare på det. Vi skal følge med på de ulike årstidene og hva som er spesielt for disse. Lære sammenhenger i naturen, med dyr, planter, biologisk mangfold og bærekraftig utvikling. Lære om kildesortering, for eksempel hvor vi skal kaste søppelet. Gi erfaring og opplevelser ved bruk av digitale verktøy som hjelpemiddel, oppslagsverk og som verktøy i hverdagen. Gi barna bredere innsikt i hvilke muligheter som fins og kritisk bruk av digitale hjelpemidler.
---	--	--

Fagområde: Antall, rom og form

Maurtua

Trinn 1	Trinn 2	Felles for alle
Å kunne erfare matematikk i ulike sammenhenger i hverdagen Å kunne oppleve bruken av tall i hverdagen Erfare gleden ved skapende og kreative prosesser Erfare det å skille, sortere og plassere avdelingens ulike lekmaterialer Stable klosser og lage enkle konstruksjoner av duplo Bli kjent med enkle knottpuslespill ved erfaring av farge, motiv og form Å kunne finne fram til ulike lekmaterialer på avdelingen Å kunne finne fram til plassen sin i fin- og grovgarderoben Erfare ulike problemløsinger	Å kunne oppleve matematikk i ulike sammenhenger i hverdagen Å kunne oppleve og erfare en videre forståelse av tall i hverdagen. Starte med enkel tallforståelse Erfare mestring og videreutvikling i skapende og kreative prosesser Å kunne skille, sortere og plassere avdelingens ulike lekmaterialer Konstruksjonslek med klosser og duplo Mestre knottpuslespill og erfare og oppleve enkle puslespillsett Å vite hvor de forskjellige rommene på avdelingen og barnehagen helhetlig er Å kunne finne fram til ulike klær og gjenstander på plassen sin i fin- og grovgarderoben Opplive og erfare utholdenhet i problemløsning	Matematikk: Vi fokuserer på at barna kan utforske og oppdage matematikk hver eneste dag. Dette kan være i daglig livet, i naturen, i kunst og kultur, i teknologien og spesielt i det å være skapende og kreative selv. Vi skal skape undring og nysgjerrighet rundt musikk, spill, bøker, naturmaterialer, leker og verktøy for å inspirere opp mot matematisk tenkning. Vi skal skape matematiske erfaringer gjennom leken og i de utdypende samtalene Bursdagsfeiring legger til rette for fokus på tall. Tallmengde ved å fyre opp raketter i ulike farger og telle på fingrene sine Romforståelse: Vi skal gjennom bruk av kroppen og sansene utvikle romforståelse Vi skal gjennom leken og eksperimentering, gjentakelser og resonering i ulike aktiviteter fokusere på sortering, plassering, visualisering, orientering, former, mønster, tall og telling. Skape sammenhenger: Vi skal sammen fokusere på å erfare og se sammenhenger i naturen, samfunnet og universitetet. Ved det skal vi oppdage, utforske og skape struktur med og for barna.

Kløverenga

Trinn 3	Trinn 4	Felles for alle
Bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse. Sanger og regler med telling Legge puslespill, bygge med klosser. Rydder og teller leker. Sortere og klassifiserer leker, biler, materiell. Lager "ute-kafe", serverer og "selger" med "penger" ...av antall steiner, blader....	På førskoleklubben har vi oppgaver om former, begreper, symboler, tall, mengder, problemløsning m.m Tema om trafikk (avstand og fart) Hoppetau med telling. "Høyde-måler" på kjøkkenet, hvor barna kan måle sin høyde, og følge med på hvor mye de har vokst/hvem som er høyest. Bruker desilitermål til vannmugge ved bordet, også vindu/desilitermål på melkekartongene, prater om ulike mål/mengder. Hjelper til med å sette frem stoler til samling, telling av stoler/barn. Teller kopper/bestikk.	Personalet skal legge til rette for, stimulere og inspirere til nysgjerrighet, løsning av matematiske utfordringer, eksperimentering og utforskning til matematikkglede i hverdagen. Vi skal gjøre dette med: Sanger, rim, regler, sangleker og fortellinger med tall og matematiske begreper. Lek med klosser og tårn, bygging av Lego, konstruksjonslek med "Kittek" (byggesett), magneter til konstruksjon, lek med former/bøtter med vann, ulike spill med terning og telling, perling/nabbi, formingsaktiviteter med forskjellige materiale. Dekking av bord, baking og andre kjøkkenaktiviteter. Butikklek (gir erfaring med, sortering og systematisering, telling og penger) Kalender i samling (uker, måneder, år, dato/ordenstall) Bursdagsfeiringer med "sveiving" av bursdagsbarn, teller år.

Fagområdet: Etikk, religion og filosofi

Maurtua

Trinn 1	Trinn 2	Felles for alle
Erfare kristent tematikk Erfare barnehagegudstjeneste Erfare gode verdier, holdninger og handlinger Få kjennskap til tradisjoner igjennom markering av kristne høytider	Oppleve kristent tematikk Oppleve barnehagegudstjeneste Oppleve gode verdier, holdninger og handlinger Få videre innsikt og opplevelse av kristne høytider gjennom markering med tradisjonelle aktiviteter	Kristen virkelighetsforståelse: Vi har samlinger der vi arbeider med enkle bibelfortellinger over lengre perioder. Vi fokuserer og på at barna skal få uttrykke sine opplevelser, erfaringer og tanker rundt religion, etikk, ulik tro/livssyn Vi voksne viser gode kristne verdier til barna gjennom holdning og handling, slik at barna lærer gode holdninger og handlinger mot hverandre Vi synger kristne bordvers før hvert måltid.

Å bli glad i ulike aktiviteter og sang Oppleve glede i fellesskapet Å kunne vite hvem "jeg" er Erfare toleranse og respekt Erfare et kulturelt mangfold via ulike aktiviteter og arbeid med "Barnas misjonsprosjekt"	Undre seg og stille filosofiske spørsmål Etablering av vennskap Oppleve og erfare glede i fellesskapet Å kunne vite hvem "jeg" er få en forståelse og følelse av fellesskap Utvikling av toleranse og respekt Oppleve og starte forståelsen av et kulturelt mangfold ved aktiviteter og arbeid med "Barnas misjonsprosjekt"	Vi synger og samt kristne sanger i sangsamlinger Vi markerer kristne høytider som jul, fastelaven, påske og pinse gjennom ulike tradisjonelle aktiviteter Kritisk tenkning og dømmekraft: I samtaler, samlingsstund, gjennom ulike aktiviteter og i leken utfordrer vi oss sammen på det å utforske og undre seg over ulike etiske, eksistensielle og filosofiske spørsmål. Da fokuserer vi stort på det å lære seg å lytte og reflektere Menneskers livsverden: Vi fokuserer på å gi barna erfaring og opplevelser gjennom samtaler, lek og aktiviteter med å få en forståelse av at det finnes mange ulike måter å gjøre ting på, forstå ting på, leve på og det å like ulike ting. Kulturelt mangfold og fellesskap: Vi arbeider med fellesskapsfølelsen ved å utvikle interesse, toleranse og respekt for hverandre og se verdien med likheter og ulikheter i Maurtuas og barnehagens fellesskap. Husene til barna er en sentral brikke her, der vi arbeider med identitetsbekreftelse og perspektivutvidelse Gjennom "Barnas misjonsprosjekt" blir vi i år kjent med Mali og Elfenbenkysten. Vi skal bli kjent med landet, kulturen og en eller flere folkegrupper. Vi blir og å samle inn penger til hjelpeprosjektet i disse landene
---	---	--

Kløverenga

Trinn 3	Trinn 4	Felles for alle
Vi er åpne, lyttende og lar barna komme til uttrykk med sine observasjoner, spørsmål og tanker rundt eksistensielle og filosofiske betraktninger. Vi er åpne og positive og undrer oss sammen med barna, og kan gi	Førskoleklubben blir invitert til å delta på "påskevandring" i Hoeggen kirke før påske. Der formidles påskefortellingen ved konkrete barna får bære med seg og legge frem, og ved å ta utgangspunkt i hva som	Vi vil samtale om og undre oss over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål, og la barna få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. I samlinger formidler vi fortellinger fra Bibelen og skaper rom for barnas opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, etikk, ulik tro/livssyn.

svar/betraktninger der barna spør etter det.. Synger kristne bordvers. Samlinger med bibelfortellinger. Barnas misjonsprosjekt, vi ser film om barn fra et annet land.	skjedde de ulike påskedagene. Synger kristne bordvers Samlinger med bibelfortellinger. Barnas misjonsprosjekt, vi ser film og lærer om kulturelle/ økonomiske forskjeller.	Vi synger blant annet kristne bordvers og andre kristne sanger. Vi blir kjent med et land, kultur og en eller flere folkegrupper gjennom Barnas misjonsprosjekt hvert år. Vi samler også inn penger til et hjelpeprosjekt i dette landet.
--	--	---

Fagområde: Nærmiljø og samfunn

Maurtua

Trinn 1	Trinn 2	Felles for alle
Oppleve muligheten til deltakelse Oppleve og bli sett og hørt Erfare demokrati Erfare menneskerettighetene Utforske barnehagens ute- og inneområdet	Erfare at alle får lik mulighet til deltakelse Oppleve å være en del av et fellesskap Begynnende demokrati forståelse Begynnende forståelse av menneskerettighetene	Medvirkning: Barna skal erfare at deres meninger, valg og handlinger kan påvirke situasjoner for de selv og barn og voksne rundt de, samt og hverdagen generelt Barna skal erfare og oppleve at alle barna på Maurtua får ulike utfordringer og har helt like muligheter til deltakelse i fellesskapet og påvirkning til utforming av barnehagehverdagen

Bli introdusert for lokale tradisjoner Bli kjent med familien sin å erfare sammenhengen via hjemmet og barnehagen. Her er husene deres en viktig faktor Bli introdusert for det samiske flagget Bli introdusert for landene Mali og Elfenbenkysten gjennom arbeid med barnas misjonsprosjekt	Bli kjent med barnehagens nærområde Bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner Bli kjent med ulik kultur, familieformer og levesett Få kjennskap til samisk kultur og det samiske flagget Få kjennskap til landene Mali og Elfenbenkysten gjennom arbeid med barnas misjonsprosjekt	Gjennom varierte aktiviteter vil barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere Barna skal oppleve at sin stemme ved å være kommunikativ både nonverbalt og verbalt har stor verdi Turdager: Hver onsdag har vi turdag på Maurtua. Turen går til plasser i nærmiljøet der vi opplever, utforsker og erfarer. Ved disse turene fokuserer vi på å introdusere barna for steder, mennesker og samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet. Vi fokuserer og på å lære å orientere seg og ferdes trygt i samfunnet. Lokale tradisjoner: Starte en begynnende forståelse gjennom ulike aktiviteter av at samfunnet er i konstant endring, og ved dette kommer: historie, nåtiden og fremtiden. Bli kjent med lokalhistorie gjennom turer på turdagen. Bli kjent med lokale tradisjoner: Besøke kirken ved ulike høytider, besøke museum og besøke voll gård. Kulturelt mangfold: Vi ønsker å gi barna erfaringer, opplevelser og forståelse innad kulturelt mangfold. Dette ved å fokusere på familien sin, ulike levevis, ulike nasjoner, ulike familieformer og gjennom arbeid med barnas misjonsprosjekt
--	---	---

Kløverenga

Trinn 3	Trinn 4	Felles for alle
Vi skal være lyttende voksne slik at barna opplever å bli sett, hørt, og ha innflytelse over seg selv, sitt, og sin egen hverdag. Er observant og lyttende overfor barnas undring til det de observerer rundt seg. Stiller spørsmål og undrer oss sammen med barna.	Prate med barna om hvordan samfunnet var før/nå, og gi de en forståelse av at samfunnet er i endring, og at de inngår i en historisk, nåtidig og fremtidig sammenheng. Prate om familien til barna, at vi er forskjellig, med likevel har mye felles.	Turer i skogen og nærmiljøet. Barna skal få kjennskap til hva som finnes i nærmiljøet av butikker, post, bibliotek, kirke, Få observere og få kjennskap til byggevirkksomhet, arbeidsprosjekt som utføres i nærmiljøet. Ha kjennskap til byen vår, ved å ta bussturer og bruke nettet for å søke informasjon.

Ta barna med i nærrområde; på butikken, biblioteket, snakker om hva som finnes/skjer i høyblokka; hvor det er tannlege, lege, apotek.	Snakke med barna om ulike roller/ yrker/ likestilling. La barna få bli med og bruke butikken, låne bøker på biblioteket, kanskje vi kan avtale å få omvisning/besøke tannlegen. Vi ser hvor legekontolet er, og besøker apoteket. Vi prater og bevisstgjør holdninger for å motvirke diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme. Hvordan prater vi til folk som går forbi barnehagen; bevisstgjør barna at vi skal snakke hyggelig til folk, og ikke være frekke mot fremmede, eller de vi kjenner.	Vi skal markere samefolkets dag og bli litt kjent med deres språk, kultur og tradisjon. Vi blir kjent med det samiske flagget, fargelegger det og snakker om hva det symboliserer, og ser bilder og blir litt kjent med hvordan den samiske kulturen er i dag.
--	--	---

9. Barns medvirkning

Utdrag fra Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning:

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Gode relasjoner og en positiv dialog mellom barna og personalet, og mellom personalet og foreldrene, er en forutsetning for å kunne ta barnas medvirkning på alvor. Barn har mange måter å uttrykke seg på, fra babling, gråt, mimikk og bevegelser, til bruk av språket sitt. Barnehagen må ta hensyn til at barn er forskjellige. Barnas personlighet, historie, kulturelle bakgrunn, kjønn og alder vil være med å prege barnas reaksjoner og opplevelser. Det er viktig at barnas rett til å ytre seg ut fra sine egne forutsetninger respekteres og ivaretas.

Det handler om å bli spurt, bli hørt og akseptert som kompetente individ.

Barna trenger tydelige voksne som både kan ta imot innspill og være beslutningsdyktige. Som voksne må vi la oss påvirke og godta at barna selv kan ha synspunkt på hva de har behov for. Barndommen er en livsfase med egenverdi og er ikke bare et forstadiet til det voksne liv. Alle barn er fullverdige mennesker og har derfor rett til å uttale seg om sin egen hverdag.

På Spiren betyr dette at de ansatte skal:	Eksempler på praksis
Være oppmerksom på hva barn er interesserte i og opptatt av.	Genuint interesserte voksne som skaper gode relasjoner til barna ved å vise at barnets tanker og uttrykk er viktige.
Fange opp hva som preger deres hverdag, og ta dette på alvor.	Skape gode samtaler, omsorg og oppfølging det enkelte barnet har behov for
Være lydhøre og fange opp ulike verbale og nonverbale uttrykk fra alle barna, slik at de kjenner at deres ønsker og behov blir sett og hørt og at disse betyr noe i deres hverdag.	Gode omsorgsfulle voksne som ser det enkelte barnet og som hjelper barnet ved å lytte, respondere og sette ord på følelser, opplevelser og behov og uttrykk.
Ta barnas initiativ og bruke disse i lek, tilrettelegging av aktiviteter og prosjekter vi vil jobbe med.	La barna bruke sin egen drivkraft til å undersøke og forske, utvikle lek og aktivitet. Eks. Være med å legge opp og lede samlingsstund.
Gi barna valg slik at de kan være med å ta egne avgjørelser og medvirke i sin egen hverdag og i fellesskap med andre	Barna kan være med å bestemme turmål og aktivitetsalternativer i fellesskap. Trenger barnet ullgenser under jakka? Vil barnet dekke bordet eller leke?
Ta med barnas vurderinger i barnehagens daglige aktiviteter.	Barns erfaringer og uttrykk i underveis og i etterkant av en aktivitet, vil skal være en viktig vurderingsfaktor når vi skal evaluere, vurdere vår virksomhet og planlegge videre.

10. Samarbeid med barnas hjem

Utdrag fra Barnehageloven § 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Utdrag fra Rammeplanen, s.29, kap. 5.

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»

Rammeplanen sier også at barnehagen skal:

«... legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.»

I Spiren barnehage samarbeider vi med foreldrene på ulike måter:

- Den daglige samtalen ved levering og henting. Denne setter barnehager i en særstilling, og gir en viktig mulighet for en god dialog og et godt samarbeid.
- Foreldresamtaler tilbys to ganger i året, og ellers ved behov.
- Oppstartsamtale
- Foreldrerådet, som består av alle foreldrene i barnehagen
- Samarbeidsutvalget (Valgte foreldrerepresentanter) – sikrer samarbeid mellom foreldre, ansatte og barnehagens eierstyre.
- FAU (valgte foreldrerepresentanter) arrangerer sosiale arrangementer i løpet av året.
- Foreldremøter
- Medvirkning til barnehagens årsplan.
- Rammeplanen, barnehagens årsplan, måneds- og ukeplaner og daglig informasjon gir foreldrene mulighet til å sette seg inn i barnehagens innhold og aktiviteter.
- Kommunikasjon på epost, telefon og Kidplan
- Personalet og foreldrene samarbeider om dugnad i mai
- Foreldreundersøkelse min. annenhvert år.

Forventninger til personalet ved levering og henting i Spiren barnehage

- Barn og foreldre skal oppleve å bli møtt og sett ved levering og henting
- Informasjon gis muntlig eller via Kidplan.
- Dele informasjon om viktige ting som påvirker barnets hverdag.

Forventninger til foreldrene ved levering og henting i barnehagen

- Gi beskjed om barnet ditt ikke kommer i barnehagen

- Sørg for at du alltid har hatt kontakt med en i personalet før du forlater barnet ditt i barnehagen.
- Gi oss beskjed om det har skjedd noe spesielt i nære relasjoner
- Unngå å komme under frokosten. Lever før eller etter. Kommer dere likevel under frokost har vi ikke kapasitet til å møte dere i gangen. Bli med barnet inn.
- Ha riktig utstyr (uteklær, skiftetøy, bleier o.l.)
- Merk klær og utstyr
- Bruk Kidplan
- Ta kontakt om det skulle være noe!
- Ikke kommuniser via sosiale media eller privat telefon til personalet.

11. Dokumentasjon og vurdering

DOKUMENTASJON

Barnehagen skal være en lærende organisasjon som hele tiden lærer av egen praksis. Dokumentasjon gir denne muligheten ved at den åpner opp for refleksjon og kritisk tenkning over egen praksis. Gjennom å dokumentere hva barna opplever, lærer og gjør, kan foreldre, nærmiljøet og barnehagemyndighetene se hvem vi er og hvordan vi jobber. Det åpner også opp for å forbedre og videreutvikle barnehagen vår.

I Spiren barnehage dokumenterer vi på følgende måte:

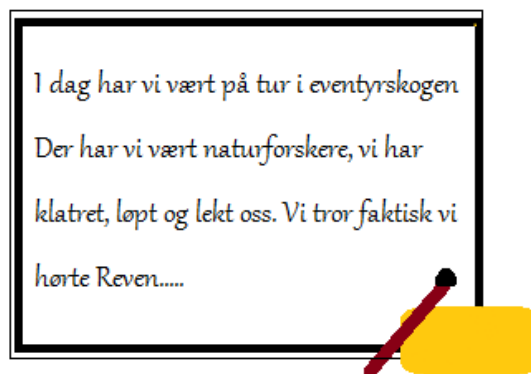
- Via hjemmesiden vår
- Gjennom månedsplaner, månedsbrev og bilder fra barnas hverdag
- Henge opp eller legge ut bilder etter aktiviteter eller turer
- Dagsrapport på tavla i garderoben
- Med dokumentasjons-montasjer som gir innblikk i barnehagens arbeid med ulike deler av det pedagogiske arbeidet.
- Observasjoner av pedagogisk aktivitet
- Logg/nedskrivning av barnas egne tanker om aktivitetene de har deltatt i.

VURDERING/EVALUERING/PLANLEGGING

Gjennom samtaler i hverdagen, både personalet i mellom, og mellom personal og barn/foreldre, vil det foregå evalueringer. Vi vil allikevel ha behov for å formalisere evalueringene, slik at dette blir et arbeidsredskap for oss. Dette vil vi gjøre gjennom:

- Avdelingsmøter annenhver uke. Her vil perioden fra forrige møte og fram til nå vurderes og evalueres.
- Månedsbrev/Nyhetsbrev/Tavla. Her kan alle foreldre lese om det som har foregått av ulike aktiviteter, her kommer det informasjon om tiden fremover og om det er noen endringer i planene.
- Foreldresamtaler (2.stk pr. år). Snakke med foreldre/foresatte om hvordan barnet har det i barnehagen, og hva vi kan jobbe med videre.

- Halvtårsevalueringer. Hver avdeling skriver sin evaluering fra siste halve året, som blir presentert i Samarbeidsutvalget. Denne evalueringen er knyttet opp til de målene som ble satt av avdelingen, og om hvorvidt de har nådd disse målene.
- Personalet vil fortløpende vurdere og evaluere virksomheten på personalmøter og planleggingsdager, for å se om mål blir nådd og om justeringer og endringer må gjøres for å tilrettelegge på en best mulig måte. Vi evaluerer også hele året i slutten av en planperiode (hvert halvår).
- Barnas egne tilbakemeldinger gjennom aktivitetene og dagen skal tas med i vurdering og evaluering av barnehagens virksomhet.

12. Taushetsplikt, meldeplikt og samarbeidspartnere

Alle som arbeider i barnehagen, er underlagt bestemmelser om taushetsplikt. Dette innebærer blant annet en plikt til aktivt å hindre at uvedkommende får adgang til opplysninger om barn og foreldre.

Gjennom Barnehageloven har ansatte plikt til å melde fra til Barne- og familietjenesten (Bft) dersom det er *grunn til å tro* at et barn blir utsatt for mishandling eller omsorgssvikt. Vi stiller krav til alle ansatte i barnehagen at vi skal ha en profesjonell holdning både til taushetsplikt og opplysningsplikt.

Samarbeidspartnere vil variere fra år til år, men vi har alltid et samarbeid med Bft og Trondheim kommune, både i enkeltsaker og i kompetanseutvikling. Helsestasjon, logoped, fysioterapeut, barnevern og PPT vil eksempelvis være instanser vi samarbeider med ved behov.

13. Kontaktinformasjon

Barnehagens telefonnummer:

Daglig leder/kontor:	459 75 498 /400 36 478
Avd. Maurtua:	400 36 475
Avd. Kløverenga:	400 36 476

Barnehagen kan også kontaktes via epost:

Daglig leder:	spiren@nlmbhg.no
Maurtua:	maurtua@nlmbhg.no
Kløverenga:	kloverenga@nlmbhg.no

Besøksadresse:

Spiren barnehage
Asbjørn Øverås veg 13
7036 Trondheim

Postadresse:

NLM-barnehagene AS, avd. Spiren barnehage
Postboks 3655 Risvollan
7431 Trondheim

Årsplanen er godkjent i Samarbeidsutvalget for Spiren barnehage 25.06.2019